

Juni nieuwsbrief

Beste leensters, leners en andere belangstellenden,

In 2023 is het 150 jaar geleden dat de Franse schrijfster **Colette** (1873-1954) werd geboren. Om dit te vieren brengt uitgeverij Van Maaskant Haun de komende jaren de *Claudine-cyclus* uit in een nieuwe vertaling van Gerda Baardman. *Claudine op school* is de eerste van de cyclus en werd ook als eerste uitgebracht in 1900. Colette (officieel Sidonie-Gabrielle Colette) groeide op op het Franse platteland. Haar vroege jeugd was gelukkig en werd sterk beheerst door haar wilskrachtige moeder, met wie ze altijd briefcontact bleef houden en die als "Sido" terugkeerde in haar latere autobiografische romans.

In 1893 trad Colette in het huwelijk met de veertien jaar oudere romanschrijver en literatuurcriticus Henry Gauthier-Villars (Willy) en vestigde zich in Parijs. Het huwelijk en de verhuizing zouden voor Colette het begin vormen van een literaire carrière, maar ook betekende deze omwenteling in haar leven het verlies van de contacten met haar moeder en de natuur, waar ze de rest van haar leven in haar literaire werk naar op zoek zou blijven. Colette werd door Willy aangespoord om te gaan schrijven (ze leden aan geldgebrek, en hij vermoedde haar talent) en zo ontstonden tussen 1900 en 1904 vier min of meer autobiografische romans over allerlei aspecten van het leven van een jong meisje dat uitgroeit tot vrije vrouw: *Claudine*. De romans verschenen overigens niet onder haar eigen naam, maar onder die van hém, Gauthier-Villars. De boeken waren onmiddellijk een groot succes, mede door de talrijke erotische taferelen, en ze werden spoedig ook op het toneel vertolkt.

Kort na het schrijven van de vierde *Claudine*-roman verliet Colette Willy, onder andere vanwege zijn ontrouw en de ontstane onenigheid over de auteursrechten, die hij zonder haar medeweten had verkocht. De teleurstelling over haar gestrande huwelijk verwerkte ze later in *La Retraite sentimentale* (1907), een boek waarin ze met weemoed terugblijkt op haar verloren jeugd. Colette beschouwde dit boek als het slotdeel van de *Claudine*-romans.

In ***Claudine op school*** is Claudine een 15-jarig meisje dat in de eindexamenklas zit en woont bij haar vader, die meer geïnteresseerd is in slakken dan in zijn dochter. Claudine gaat naar de kleine dorpsschool, de voornaamste locatie van haar vele avonturen, die ze optekent in haar dagboek. Dat begint met het nieuwe schooljaar en de komst van de nieuwe directrice, juffrouw Sergent en haar assistente, juffrouw Aimée Lanthenay. Claudine wordt verliefd op juffrouw Lanthenay, maar juffrouw Sergent ontdekt dit al snel en ze doet haar best om juffrouw Lanthenay zelf te verleiden.

*In 2015 verkreeg de jonge Braziliaanse kunstenaar **Marina Amaral** wereldwijd bekendheid toen ze haar eerste ingekleurde zwart-witfoto's op Twitter deelde. Historicus **Dan Jones** kwam met haar in contact en een paar jaar later verscheen hun eerste boek, *De tijd in kleur*, over de periode 1850-1960. Dat werd in 2020 gevolgd door *Wereld in vlammen*, over de jaren 1914-1945. Het probleem van beide uitgaves, zo zagen ze achteraf: er stonden veel te weinig vrouwen in. En daarom moest er een derde boek komen. 'Geen kerels. Geen baarden. Verboden voor mannen.' Dat was het uitgangspunt bij het fotoboek **Vrouwen in kleur 1850-1960**.

Verder was het procedé hetzelfde. Net als in hun eerdere boeken schreef **Dan Jones** de teksten en bewerkte **Marina Amaral** ruim 200 foto's van beroemdheden en van geportretteerden die nooit bekendheid verwierven. Het inkleuren gebeurt digitaal en door de beschikbare software zijn de resultaten verrassend 'echt'. Dankzij al het priegelwerk brengt **Marina Amaral** het verleden dichterbij. "De kleuren maken dat we een brug naar het verleden kunnen bouwen", zei ze ooit in een interview. Voor elke foto maakt ze een studie van de meest waarschijnlijke tinten en schakeringen, en ook het inkleuren zelf kan dagen tot weken duren. Of het resultaat daarmee precies naar waarheid wordt, is nooit helemaal zeker. Er zijn dan ook genoeg mensen die dit geknutsel aan foto's maar niets vinden. Toch heeft het een fraai boek opgeleverd met ruim 200 vrouwenportretten op 448 bladzijden. (bron Trouw 27 mei)

Onlangs uitgebrachte titels

- Een tijd geleden was er in het nieuws uitgebreid aandacht voor de gedwongen adopties die in het verleden hebben plaatsgevonden. Jonge vrouwen moesten tegen hun zin in hun kindje(s) afstaan omdat ze niet getrouwd waren. In **De onbedoelden** vertelt **Cobi Baars** over deze vrouwen aan de hand van een tweeling. De vrouwen horen pas op volwassen leeftijd dat ze een (tweeling)zus hebben. Ze gaan op zoek naar elkaar en naar hun gemiste verleden. Tijdens de zoektocht krijg je een kijkje in de emoties van alle betrokkenen, waardoor de reikwijdte en impact van zulke adopties duidelijk wordt. **Cobi Baars** gebruikt daarbij een bijzondere vertelwijze. De alwetende verteller presenteert zich en evalueert als het ware het schrijven van haar boek. Brokken waarheid heeft ze zo goed mogelijk aaneengeregen. Aan het einde keert ze op dezelfde reflecterende wijze terug om uit te leggen dat de waarheid weerbarstig is.

- **Dat beloof ik** is de tweede roman van **Roxane van Iperen** en gaat over een onveilige jeugd en de invloed ervan op kinderen. De twaalfjarige M. groeit op in twee werelden. Thuis is er chaos en geweld, op school past ze zich geruisloos aan. Haar ouders zijn continu op de vlucht - voor de buitenwereld, elkaar, hun eigen demonen - en sleuren M. mee, van dorp naar dorp, van school naar school. Ze zoekt haar heil in de natuur en bij andere buitenstaanders - de bewoners van een vakantiepark, de reizigers in een woonwagencamp, een groep kunstenaars in het bos. Maar nergens krijgt ze de kans om wortel te schieten, of, belangrijker nog: om met iemand een gedeeld verleden op te bouwen. Voor iedereen is ze slechts een voorbijganger. Ze moet alles bevechten om overeind te blijven. En uiteindelijk komt ze voor een onmogelijke keuze te staan.

- Na *Wij en ik* (2013) en *Nachtouders* (2019) is **Net echt** de derde roman op rij waarin de Vlaamse schrijfster **Saskia De Coster** de constellatie van een gezin onderzoekt en door elkaar schudt. In wat aanvankelijk een ogenschijnlijk perfect gezin lijkt, een architect, een jurist en een dochter in een droomhuis, gaat het mis tussen Max en Manon, terwijl dochter Noah meer ziet dan haar ouders denken. "Een kind onderzoekt zijn ouders de hele tijd, als een seismograaf op zoek naar ondergrondse trillingen". Om te kunnen schrijven sloot Saskia zich op in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen. In een glazen hok stond een bed en een bureau, daar zat ze te werken aan haar boek terwijl het publiek langs schuifelde en toekeek hoe ze schreef. Op 1 februari betrok ze haar glazen kooi, op 28 februari liep ze naar buiten met een voltooid manuscript onder de arm. *Net echt* is

een familieroman en spiegelpaleis ineen. (bron: VPRO-gids)

- *Jannah Loontjens* is schrijfster, dichteres en filosofe. Ze werd geboren in Denemarken en woonde als kind in Zweden. Haar nieuwe roman **En toen ging hij** schildert het leven van een vriendengroep in Zweden in de jaren zeventig en tachtig. Ebba's moeder wordt aangehouden en enkele dagen later wordt premier Olof Palme vermoord. Ebba verliest in één klap twee vanzelfsprekendheden. Ze probeert vervolgens grip te krijgen op haar jeugd in een tijdsgewricht waarin het optimisme en de openheid van weleer gaan wankelen. In een sprankelende stijl ontvouwt zich een verhaal waarin wereldpolitiek en intimiteit zich vervlechten.

- **Iets warms graag** van *Tamar Berends* wordt een verrassend debuut genoemd, brutaal en kwetsbaar tegelijk. Het gaat over Ronja die in de Bijlmer woont en vaak met haar Surinaamse buurmannen op straat hangt. Ze is wat teruggetrokken, maar geniet van alle aandacht. De mannen ontfermen zich over haar. Toch is ze niet op haar plek. Ze drinkt en blowt en voelt zich rusteloos. Ronja werkt in de zorg en probeert zich op de problemen van anderen te storten om haar eigen ellende niet onder ogen te hoeven zien. Wanneer het haar allemaal te veel wordt, vertrekt ze halsoverkop naar Paramaribo en meldt ze zich aan als au pair. Er is een constante worsteling met ongeschreven regels en opgelegde sociale conventies, met een trauma dat onder de oppervlakte ligt, en met intimiteit en vrouwelijke seksualiteit.

- **Lieve Chris** is een roman van het auteursduo *Sabine van den Eynden & Antoinette Hoes* en speelt in Amsterdam waar de ME hardhandig een kraakpand ontruimt. De zestienjarige Sasja weet ternauwernood te ontsnappen. Ze wordt gered door Christina en vanaf dat moment zijn ze onafscheidelijk. Samen groeien ze op in het vervallen Amsterdam van de jaren '80, waar krakers en agenten om de ruimte vechten en jonge mensen hun weg proberen te vinden in het mijnenveld van jeugdwerkloosheid, een dreigende kernoorlog en de sleetse idealen van de jaren '60.

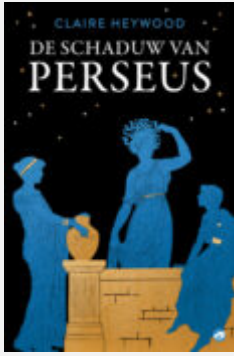
Sasja en Christina zien het leven als een feest. Ze zijn aan niemand verantwoording schuldig over wat ze doen en met wie. Maar juist die onbevangen levenshouding zet de vriendschap zo onder druk dat ze er dertig jaar later nog steeds de gevolgen van ondervinden.

- In **Breuklijnen** van *Marleen Stelling* belandt Lies na een hoogoplopende ruzie met haar vriend weer thuis bij haar ouders. Hier raakt ze direct verstrikt in oude patronen en de complexe relatie met haar moeder Elisabeth. Manoeuvrerend tussen haar eigen angsten en onzekerheden en het verzwegen trauma van haar moeder, probeert Lies te bepalen wie ze zelf is geworden. Ze zoekt houvast bij vriendin Emina, voor wie ze heftige en tegenstrijdige gevoelens koestert. Hoe kun je van jezelf houden als je moeder je afwijst? "Ik wilde onderzoeken of wonden kunnen helen", zegt de schrijfster in een interview.

Vertaalde romans

- **Sparen voor geluk** van *Hika Harada* is een Japanse bestseller over drie generaties vrouwen en hun zoektocht naar geluk en een zinvol leven. Hoeveel is er nodig om een gelukkig mens te worden? 'Hoe je drieduizend yen besteedt is bepalend voor je leven.' Dat kreeg Miho Mikuriya van haar grootmoeder te horen. Nu is ze vierentwintig en financieel onafhankelijk. Wanneer een van haar collega's door ziekte thuis komt te zitten en Miho's vriendje blijkt te verwachten dat ze na hun bruiloft stopt met werken, wordt ze gedwongen na te denken over wat ze écht wil in het leven. Zij is niet de enige in haar familie die haar levenskeuzes onder de loep neemt. Grootmoeder Kotoko is weduwe en hoewel ze wat spaargeld heeft, overweegt ze weer te gaan werken. Maar zal ze ook iets vinden wat bij haar past? Maho, Miho's zus, is getrouwd en heeft een dochter. Ze gelooft heilig in zuinigheid. Dan ziet ze de prachtige verlovingsring van een vriendin: kan ze zich niet af en toe toch een uitspatting veroorloven?

– Na *Dochters van Sparta* waagt de Britse Claire Heywood zich in **De schaduw van Perseus** aan de hervertelling van de mythe rond deze grote held. De stemmen van drie vrouwen die in de traditionele mythologie zijn genegeerd komen nu naar voren: zijn moeder Danaë, zijn trofee Medusa en zijn vrouw Andromeda. Danaë werd verbannen uit haar thuisland vanwege een profetie die voorspelde dat haar ongeboren kind op een dag de dood van haar vader, de koning van Argos, zou veroorzaken. Zwanger en alleen is ze gestrand in een afgelegen vissersdorpje, een harde wereld voor een jonge vrouw die opgroeide als prinses. Medusa maakte deel uit van een teruggetrokken groep vrouwen die diep in de bossen woonden, de Gorgonen. Ze heeft altijd elk contact met de buitenwereld gemeden, tot de dag dat ze een gewonde jongen genaamd Perseus in het bos aantreft. Andromeda weet dat er een offer aan de goden nodig zal zijn wanneer een zandstorm haar nomadische woestijnstam dreigt te vernietigen.

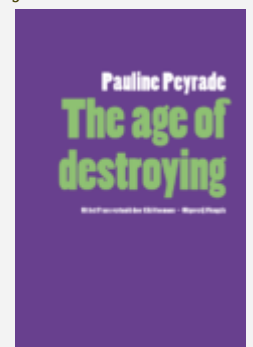
De goden dienen gunstig gestemd te worden. Perseus raakt ondertussen steeds meer geobsedeerd door zijn eigen lotsbestemming, en zijn heroïsche reis werpt een schaduw van geweld en vernietiging over de levens van drie vrouwen.

– **Het eeuwige parfum** van Aanchal Malhotra is een familiesaga in het roerige India van de vorige eeuw (Lahore, 1938). De familie Vij bestaat uit beroemde parfumeurs vanwege hun onovertroffen geuoliën, of attar, gewonnen uit de beste bloemen. Dit succes trekt de familie Kahn aan, gerenommeerde kalligrafen. Wanneer leerling-parfumeur Samir Vij in de attarwinkel van zijn vader Firdaus Khan ziet weet hij dat ze zijn voorbestemd. Hun toekomstdromen worden echter ruw verstoord door de Opdeling, waardoor Lahore ineens Pakistaans wordt, en hindoes en moslims, die altijd vreedzaam hebben samengeleefd, lijnrecht tegenover elkaar komen te staan. Voor hindoe-families zoals die van Samir is er geen plaats meer en het stel raakt van elkaar gescheiden. Vinden ze elkaar ooit terug?

– Dorothy West (1907-1998) was schrijfster en journaliste, en het jongste lid van de literaire beweging Harlem Renaissance. Ze groeide op in een van de rijkste zwarte families van Boston. In 1948 kwam haar debuutroman *The Living is Easy*, over de subtiele verhoudingen binnen de zwarte middenklasse (*posh Black*). Jacqueline Onassis – destijds redacteur bij *Doubleday* en buurvrouw van Dorothy West overtuigde haar om aan een nieuwe roman te gaan werken. Dat werd **De bruiloft** uit 1955. Op een eiland vlak voor de kust van Massachusetts, ligt 'het Ovaal': een pittoresk parkje omringd door vakantiehuizen, waar elke zomer een zwarte gemeenschap samenkomt. Morgen trouwt Shelby Coles, de oogappel van een van de voornaamste families van het Ovaal, met de witte jazzmuzikant Meade. Het is 1953. Kleur en status staan hier hoog in het vaandel – hoe kan Shelby, die had kunnen kiezen uit een zee van begerenswaardige mannen met de juiste kleur en achtergrond, haar leven vergooid aan een witte man zonder naam of aanzien? En hoe beleven haar voorouders dit die hebben geprobeerd zich vrij te vechten van de ketenen van klasse en ras?

– **The age of destroying** is een uit het Frans in het Nederlands vertaalde roman van Pauline Peyrade. Het speelt zich af in de kleine wereld van een kind dat probeert te overleven naast een moeder die veel fout doet. In Frankrijk was het boek meteen een bestseller, wat bijzonder is voor een onbekende auteur, al had ze al wel een aantal bekroonde toneelstukken op haar naam staan. Pauline Peyrade beschikt over een bijzonder analytisch vermogen en begrijpt perfect wat haar personages beweegt. Ze maakt haar teksten niet onnodig zwaar met uitleg, maar laat deze zelf spreken middels handelingen en woorden van de personages, die ze bondig en minutieus – en juist daardoor zo doeltreffend – beschrijft.

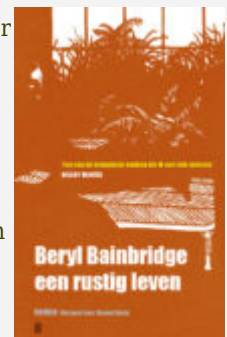
- **De gast** is na *De meisjes* de 2e roman van *Emma Cline* en gaat over een 22-jarige escort, Alex, die de stad uit is gevlucht en die probeert om een nieuw leven te gaan leiden. In het buitenhuis van Simon, een rijke vijftiger, wist Alex haar verleden uit, haar persoonlijkheid. Ze doet alles om hem te behagen, om te zijn wie hij wil dat ze is. Natuurlijk is dat niet vol te houden. Ze brengt haar dagen door op het strand, 's avonds vergezelt ze Simon naar feestjes, waar ze neerbuigend wordt behandeld door zijn vrienden. Ze komt kwetsbaar over, met dat lichaam waarmee ze vooral anderen genoeg verschaft en al die emoties die ze uitvlakt, maar zo simpel is het niet. De mannen in haar leven maken volop misbruik van haar en ze kan niet op tegen hun fysieke kracht, maar Alex is ook berekenend, manipulatief, ze steelt en liegt, altijd op zoek naar een gemakkelijke uitweg, het geweld en de vernederingen neemt ze op de koop toe. Hoe kon ze zo diep zinken? Haar jeugd was normaal geweest.

- Flapteksten zijn niet altijd even begrijpelijk, zoals voor mij die van **De afgronden** van de Colombiaanse schrijfster *Pilar Quintana*. Toch wil ik deze roman vermelden: Claudia woont met haar ouders in een flat die bijna dichtgroeit van de vele planten, planten die zich naar haar lijken uit te strekken om haar aan te raken. Er is in het gezin sprake van een onderhuidse crisis en er is maar heel weinig nodig om die te laten exploderen. Iedereen beleeft een breekpunt in zijn jeugd, en Claudia vertelt met de scherpe blik van toen ze een kind was over de gebeurtenissen die de kieren van de normaliteit verwijdden, waardoor de ergste angsten binnenslopen, angsten waar amper verweer voor bestaat en die ons naar de rand van de afgrond duwen.

- *Cristina Sandu* groeide op in een Fins-Roemeens gezin waarin veel werd gelezen. **Watertrappelen** gaat over zes vrouwen achter het ijzeren gordijn die elkaar aan de oevers van een rivier ontmoeten om te zwemmen. Het zwemmen voor het plezier groeit langzaam uit tot een serieuze zaak. Wanneer de meisjes synchroonzwemmen ontdekken zetten ze alles op alles om de Olympische Spelen te bereiken. In het troebele water van de rivier perfectioneren ze met een ijzeren discipline hun bewegingen onder en boven water. Ondertussen krijg je een inkijkje in de latere levens van deze zes sterke vrouwen op verschillende plekken in de wereld, elk in andere fases van hun leven. *Cristina Sandu* spreekt zes talen en vertaalde haar boek zelf van het Fins naar het Engels.

- *Beryl Bainbridge* (1932-2010) was een Engelse schrijfster uit Liverpool. Ze stond vooral bekend om haar romans over historische figuren en psychologische fictie. Maar is een mooi voorbeeld van de zwartkomische huiskamerdrama's waarmee ze haar loopbaan begon. Centraal staat burgerman-in-de-dop Alan (17), die kort na WO II tot zijn gène lid is van een enerverend rampgezin. Zijn vrijgevochten zusje Madge heeft romantische rendez-vous met een Duitse krijgsgevangene, zijn geplaagde vader ging failliet en zijn moeder, die hem om zijn geld trouwde, zoekt haar (liefdes)vertier sindsdien elders. Hoewel: "‘Aan de boemel?’ zei Madge. ‘Ach, sukkel. Ze zit in de wachtkamer op het station.’" Bij het haardvuur, met haar bibliotheekboek. Hartverscheurend sneu. (bron: VPRO-gids)

Verhalen:

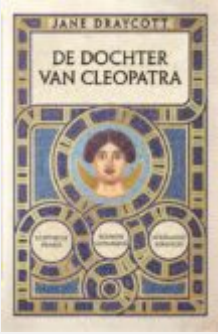
- In **Bij twijfel, altijd noord** van *Sien Volders* stapt een man op een trein, en trekt hij steeds verder noordwaarts. De Far North Line brengt hem eerst naar het meest noordelijke station van Schotland. De spoorlijn stopt, maar zijn reis voert verder naar de desolate Orkney-eilanden. Hoe sterker het landschap en de eenzaamheid zich aan hem opdringen, hoe meer hij op drift raakt. Een zinnelijk verhaal, in heldere taal en vol ruige Schotse natuur.

- **Koude soep** is een wandelverhaal van de Vlaamse *Annelies Verbeke* en wordt omschreven als een pareltje. Dit geldt zeker ook voor het verslag dat ze heeft geschreven over haar wandeltocht in etappes langs de Vlaamse kust van De Panne tot Knokke. Mijmerend over haar jeugd, het verdronken

Doggerland, schilders die zich door de kust en badplaatsen lieten inspireren vertelt *Annelies Verbeke* haar persoonlijke en boeiende verhaal over de Belgische kust en de rol van de zee in haar werk.

Non-fictie

- Jane Draycott reconstrueert in **De dochter van Cleopatra** het leven van een van de meest fascinerende vrouwelijke heersers uit de oudheid: *Cleopatra Selene II* (40 v.Chr - ca. 5 n.Chr), een van de drie kinderen en de enige dochter van Cleopatra en Marcus Antonius. Ze kwam ter wereld als een Egyptische prinses. Nadat Cleopatra en Marcus Antonius verslagen werden in de Slag bij Actium in 31 v.Chr., werd ze als gevangene naar Rome gebracht. Daar groeide ze op in het gezin van Octavia, de zus van de latere keizer Augustus, tevens de ex-vrouw van haar vader. Cleopatra Selene trouwde met Juba II, de koning van Numidië. *De dochter van Cleopatra* is de eerste moderne biografie over Cleopatra Selene.

- Vorige zomer verscheen *De biografie van de baarmoeder* van gynaecologe Marlies Bongers en schrijfster Corien van Zweden, met de veelzeggende ondertitel *Het ingenieuze orgaan dat vaak niet begrepen wordt*. Hierin wordt verteld over de baarmoeder in alle fases van het leven.

Baarmoeders kunnen baren, maar er is zo veel meer. Zelf heb ik het nog niet gelezen en bij de huidige recensenten is er helaas nog weinig animo voor (dat geldt overigens voor de meeste non-fictie). Nu verscheen onlangs **Oorsprong** van de Amerikaans-Schotse verloskundige en doula Leah Hazard. In hoeverre is haar invalshoek vergelijkbaar? Ze ..."wijst in *Oorsprong* op het enorme belang van de baarmoeder - voor iedereen. *Oorsprong* is compleet anders dan het zoveelste boek over 'vrouwenzaken'. De baarmoeder raakt aan alles. En Leah Hazard heeft alles in haar boek gestopt.", schreef de Volkskrant. *Oorsprong* is een oproep tot herwaardering van dit wonderbaarlijke lichaamsdeel. Het resultaat is

een heldere, veelomvattende, nieuwe kijk op een lichaamsdeel dat ons meer in haar greep heeft dan de meeste mensen denken.

- **De goede mama** is een intieme en openhartige kijk op het opvoeden van kinderen van kleur in Nederland. Dertien 'moeders van kleur' vertellen moeders uit heel Nederland over hun strijd, ervaringen, verliezen, hoogte- en pijnpunten bij het opvoeden van hun kinderen. Het is een kennismaking met verschillende werelden waarin we gastvrij worden ontvangen. De verhalen zijn samengesteld door Naima El Maslouhi. Naima woont met haar gezin in Antwerpen, waar ze in een centrum werkt dat zich richt op kwetsbare vrouwen met een migratieachtergrond. Alle boeken van de wereld kunnen je niet voorbereiden op het moederschap, intens, meedogenloos en boeiend. Soms gaat alles als vanzelf en soms met vallen, opstaan en tranen.

- **De goede moeder** is van iets langer geleden en vond ik toen ik *De goede mama* zocht. Het is het autobiografische verhaal van Chantal van Doesburgh die rond haar 25e besmet raakte met het hiv-virus. Ze weet heel zeker dat ze wil zichzelf genezen. Ze wordt moeder en niets lijkt haar droom om een gewoon gezin te zijn in de weg te staan. Totdat ze haar zoon voor het eerst slaat als hij drie jaar oud is. Gedreven om haar droom van een gelukkig gezinsleven vol te houden, ontwikkelt ze een ultieme gezonde levensstijl om een zachte moeder voor haar zoon te kunnen zijn. Toch lijkt niets haar woede tot bedaren te brengen. Ze ontdekt dat het antwoord ligt in haar vrouwenlijn. Het pad van heling brengt haar heel andere antwoorden dan ze van te voren had vermoed.

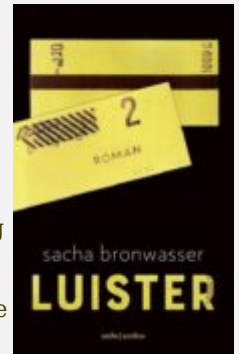
Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- Op 29 mei, 21 juni en 20 juli organiseert de Utrechtse Boekenbar drie leesclubs met de titel **Hemel** van Mieko Kawakami. In *de roman* wordt een 14-jarige jongen onophoudelijk en op verschrikkelijke wijze gepest op school omdat hij een lui oog heeft. Hij verzet zich niet tegen het geweld van zijn klasgenoten, hij lijdt in stilte. De enige persoon die begrijpt wat hij doormaakt is Kojima, een meisje uit zijn klas. Want ook zij moet dagelijks het vreselijke gepest door klasgenoten ondergaan. De twee beginnen af te spreken na schooltijd en blijken een grote steun voor elkaar te zijn. Steeds dichter groeien ze naar elkaar toe. Maar wat stelt hun vriendschap nu echt voor? Want wat kan een vriendschap betekenen als die gebaseerd is op angst als gedeelde ervaring? Je aanmelden voor de leesclub kan via het bestellen van *Hemel*.

Meer info: <https://www.deutrechtseboekenbar.nl/product/pre-order-hemel-mieko-kawakami/>

- Op 27 juni is er een ILFU Book Club waarin de 2e roman van *Sacha Bronwasser* wordt besproken: **Luister**. Daarin werkt de 21-jarige Marie voor een jaar als au pair bij de familie Lambert in Parijs. Het is 1989, een tijd waarin er regelmatig bomaanslagen plaatsvonden in de Franse hoofdstad. Deze basis komt overeen met Bronwassers eigen leven. Het ingenieuze verhaal wordt langzaam opgebouwd, maar de dreiging en spanning is vanaf het allereerste begin al voelbaar. Wat verder aardig is, is dat tijdens colleges of gesprekken enkele vrouwelijke fotografen besproken worden, zoals Sophie Kalle, Ata Kando, Nan Goldin, Bertien van Maanen en Vivian Maier. Een leuk extraatje voor de lezer die hierin geïnteresseerd is.

Maar info: <https://ilfu.com/agenda/ilfu-book-club-sacha-bronwasser>

- Literaire theater Salon Saffier houdt nog even pauze. In de tussentijd wordt in de maand juni aandacht geschonken aan **Dorothy Parker**, een van de auteurs aan wie Salon Saffier in de voorbije 27 jaar aandacht heeft geschonken. De Amerikaanse *Dorothy Parker (1893-1967)* was in de jaren twintig van de vorige eeuw berucht en beroemd om haar vlijmscherpe teksten, vol bijtende spot en humor, waarin het geluk zeldzaam is. Teksten waarvoor zij bijna altijd inspiratie vond in haar eigen leven en de relatie tussen man en vrouw. Ze schreef vanuit een vrouwelijk perspectief in een tijd dat dat niet zo gebruikelijk was, maar haatte de gedachte een 'woman's writer' te zijn. Op de website van Salon Saffier is haar gedicht *Résumé* te lezen, uit de bundel *Enough Rope* uit 1926.

Zie: <https://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=321&nav=2>

- Op 25 juni vindt de 2e editie plaats van **Lazy Lesbian Sunday**. Op deze maandelijks terugkerende middag gaan de bezoekers en vrijwilligers van Savannah Bay met elkaar in gesprek over belangrijke werken en iconische figuren in de lesbische literatuur. Let wel, voor deze middag hoef je zelf natuurlijk niet per se lesbisch te zijn, of lazy...De eerste zondagmiddag was vorig weekend en toen stond Patricia Highsmith centraal. Het thema komende keer zal zijn *Lesbische streekromans*. 'Waarom trekken die lesbiennes toch allemaal de natuur in?' Op onze eigen website staat een 2-delige verkenning '*Lekker lesbisch lezen*, geschreven door

Gianna: <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/08/22/lekker-lesbisch-lezen-eeen-2-delige-verkenning-door-gianna-mula/> en <https://vrouwenbibliotheek.nl/2022/09/17/lekker-lesbisch-lezen-ii-eeen-2-delige-verkenning-door-gianna-mula/>

Meer info over de *Lazy Lesbian Sunday* zodra het op de Savannah website staat: <https://www.savannahbay.nl/agenda/>

- T/m 31 oktober is de expositie **Vrouwen in de wetenschap** te zien in de Library of Science bij de faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica van de Radboud Universiteit. Manon Lambooi, student geschiedenis, en Willem Halfman, wetenschapper bij de faculteit hebben een selectie boeken van en over vrouwen in de bètawetenschappen geselecteerd. Ook zorgden zij voor begeleidende teksten en afbeeldingen. Bij de opening op 2 mei waren tevens drie boeken uit de Bijzondere

Collecties te bewonderen, te weten: van Aletta Jacobs: *De vrouw : haar bouw en haar inwendige organen* uit 1898, van Émilie du Châtelet *Institutions de Physique* uit 1740 en van Bertha Hoola van Nooten *Fleurs, fruits et feuillages choisis de la flore et de la pomone de l'île de Java* uit 1863.

Meer

info: <https://www.ru.nl/ubn/bibliotheek/locaties/library-science/nieuws/natuurwetenschappen-wiskunde-informatica/expositie-vrouwen-wetenschap-library-science/>

Bibliotheeknieuws:

- In juni zal de bibliotheek open zijn op de aangegeven tijden. Iedereen die wil komen rondkijken en/of boeken lenen en terugbrengen is van harte welkom.

- Een paar weken geleden stelde een van de redacteuren van Redpers, een podium voor journalistieke ontwikkeling, en tevens buurman van onze vrouwenbibliotheek, voor om een reportage te komen maken, omdat hij dacht "dat de uitgebreide geschiedenis en vooral de huidige handel en wandel van de bibliotheek ook voor het jongere publiek van Red Pers erg interessant zouden kunnen zijn." Aldus geschiedde, en sinds ruim een week staat zijn best uitgebreide reportage **Hoe de Vrouwenbibliotheek in Utrecht een huiskamer voor iedereen werd** op de website van Redpers.nl. Er wordt verhaald over de geschiedenis van de bibliotheek, ook tegen de achtergrond van de ontwikkeling van bibliotheken tijdens de verschillende feministische golven. Ook het functioneren van de bibliotheek nu krijgt aandacht. Een mooi artikel, zie de link.

Artikel in de link: <https://redpers.nl/2023/05/18/hoe-de-vrouwenbibliotheek-in-utrecht-een-huiskamer-voor-iedereen-werd/>

- Afgelopen vrijdag hadden we na een paar jaar corona-stilte weer een recensentenbijeenkomst. Deze mogelijkheid voor onderling contact tussen recensenten was ontstaan omdat lezen en recenseren vaak een erg alleen-op-je-kamertje-bezigheid is (of thuis op de bank) en het leuk en leerzaam is om te horen hoe anderen te werk gaan. Ook bood het de mogelijkheid om allerlei onderwerpen rondom lezen en recenseren te bespreken. Dit keer had Ine een paar weken eerder al aangegeven de door haar geschreven recensies weer eens opnieuw te willen bekijken, ze door te nemen en op een rijtje te zetten wat het recenseren haar heeft gebracht. Om meteen ook te kijken naar waar ze tegenaan loopt, waar ze plezier aan beleefde en wat ze ervan geleerd had? Het leek me een mooi onderwerp voor onze bijeenkomst en dat bleek het ook te zijn. Ondanks een bescheiden gezelschap was het een geanimeerde en zinvolle bijeenkomst waarin het verschil in beleving en aanpak van lezen en erover schrijven opnieuw weer eens keer naar voren kwam, en iedereen weer 'verder' kon met recenseren.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

De jongeman van Annie Ernaux, *Gij nu* van Griet Op de beeck, *Potifar's vrouw* van Sophie Zijlstra, *De laatste winter* van Femke Roobol

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/05/14/dealersdochter-door-astrid-roemer/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/05/21/een-eiland-door-karen-jennings/>
- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2023/05/24/de-kinderen-zijn-koning-door-delphine-de-vigan/>

De leenbijdrage voor 2023 is opnieuw vastgesteld op € 26,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ons banknummer **NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van **Stichting Es Scent ovv naam en 'leenbijdrage 2023'**. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar. Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies; de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 29 mei 2023